

Mert ily kis bérleteken szarvasmarha és ló-állományt tartani nem lehet, — ezzel beszünik a földek trágyázási lehetősége; másrésről nagyszámu földmivesembert tart el a napszámmunkából, s ezáltal azt még drágábbá teszi, pedig már az utolsó két évben ugyanis magas napszámbérek voltak.

Meggyőződése, hogy a jelenlegi bérbeadás és a tíz éves bérleti rendszer a jelenlegi bérlok egy jó részét vagyoniilag erősen fogja sújtani és sok esetben meg fognak ujulni ezek között az újabb bérbeadások.

Az is lehet, hogy a rendkívül magas jelenlegi bérösszeg a törekvő munkást serkenteni fogja okszerűbb, belterjesebb gazdálkodásra és állandó téli és nyári munkásságra, mert csak az mentheti meg földmivelő népségünket a magas földhaszonbér veszélyes következményeitől.

Ez a mostani tápéi földbérbeadás például szolgálhat hatóságunknak, ha a föld népének hasznos szolgálatot kíván tenni, akkor a város határaitban fekvő nagyobb uradalmakat és főpapi ingatlanokat nagyban, mérsékelt árak mellett bérelje ki; mert vagyoni megbízhatósága és pontos bérfizetés mellett olcsó bérszerződések köthet, azután csekély haszon biztosítása mellett a nagy uradalmi területeket parcellázza; mert ha mi magunk földnépét irreális bérletekre szorítjuk, a megélhetés helyett mi magunk adjuk a koldusbotot azon föld népének kezébe, kik az apró drága földbérletekkel segíteni akarunk.

Azután itt az ideje, hogy a terhes bérletek alatt a kompközlekedés jó és kifogástalan legyen, mert a jelenlegi tisztességtelen, elhanyagolt és káros rendszert nem szabad a város hatóságának eltérni.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésén sem került szóba a véderőjavaslat, de a technika csupán az ülés középső két óráját fogyasztotta el. Az ülés elején Berzeviczy Albert az elnöki székből részvételtjes szavakban szólott a francia hadiflottát ért katasztrófáról, azután pedig Tisza István gróf személyes kérdésben szállott szembe a Justh párt egyik szónokával, kemény vágásokat osztva közben a párt politikájának is. Tisza István gróf reflektált Esterházy Mihály gróf szombati beszédére, melyben azt állította, hogy Tisza olyan kijelentést tett volna, mely szerint az egységes szolgálati és vezényleti nyelvről semmiféle nemzeti aspiráció kedvéért nem lehet lemondani. Megállapítja, hogy ilyen kijelentést soha nem tett s álláspontja e kérdésben a régi Deák-párti álláspont: hogy ezt a kérdést ne bolygassuk, mert a zorság sokkal nagyobb érdekei kívánják, hogy a király és a nemzet között helyreállt harmónia segítségével produktív nemzeti politikát kövessünk. Az ülés végén Mezössy Bélának a horvát bánt ért hírlapi támadások ügyében a miniszterelnökhöz intézett interpellációja keltett érdeklődést.

A ház üléséről ez a tudósítás szól:

Kedden a képviselőházban féltenegy órakor nyitotta meg az ülést Berzeviczy Albert elnök.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök a Ház általános helyeslése közepe megemlékezik a Liberté nevű francia hadihajó pusztulásáról és felhatalmazást kér, hogy a francia kamara elnökének a Ház részvétét nyilváníthassa. A Ház így határoz.

Elnök jelenti, hogy engedélyt adott Mezössy Béla képviselőnek arra, hogy a horvát bánt ért hírlapi támadások ügyében sürgős interpellációt terjesszen elő. Az interpellációkra később tértek át. Napirend előtt szót kér Tisza István.

(Tisza felszólalása.)

Tisza István gróf szavainak félremagyarázása címén kér szót, hogy feleljen gróf

Esterházy Mihály multkori ellene intézett támadására. Kijelenti, hogy azt a mondatot, amelyet Esterházy ellene idézett, ő nem mondta soha. A szolgálati és vezérleti nyelvet ne bolygassuk, mert sokkal fontosabb, hogy a király és nemzet közötti egyetértés meg ne zavartassék. (Éljenzés jobbról.) Személyes megjegyzést is kell tennem. Justh Gyula egy közbeszólás formájában azt mondta, hogy én a nemzetiségekkel paktálok. Ezt tagadom. Nincs joga nekem szemrehányást tenni, aki Vlád Auréllal és Tomics Jásával szövetségbe. (Nagy zaj balról, taps jobbról.)

Felkiáltások: Ez nem igaz! Rágalom!

Elnök: Azt hallottam, hogy valaki azt a kifejezést használta a szónokkal szemben, hogy rágalom. Azt a képviselő urat rendreutasítom.

Felkiáltások jobbról: Ki volt az?

Eitner Zsigmond: Én mondtam.

Elnök: Eitner Zsigmond képviselő urat rendreutasítom. (Helyeslés.)

Tisza István: Csak ennyit akartam elmondani. (Lelkes éljenzés, óriási taps a munkadalon.)

Esterházy Mihály gróf: Nem volt elkészülve a Tisza István felszólalására s így nincs nála a Tisza beszédje, amelyből szombati felszólalásában idézett. Legközelebb elhozza. Ami Tisza István tanácsait illeti megnyugtathatja, hogy mindig gondolkozással fog cselekedni.

Batthyány Tivadar gróf engedelmet kér és kap, hogy Tisza nemzetiségi vádjaira feleljen. Ami a Vládokat illeti, én azt láttam, hogy azok a választásokon önöket támogatják! (Zaj. Ellenmondások.) Utalok a törvényhatóságok most folyó gyűléseire, ahol a nemzetiségek önnel szavaznak. Ha Tisza bizonyítja, hogy Tomicsék nemzetellenes akcióit folytatnak, akkor le fogja vonni ennek konzekvenciáit. Ami a választójogi programot illeti kijelenti, hogy szomorú volna, ha az általános választói jog megalkotása a nemzetre hátrányos volna. (Helyeslés balról.)

Tisza István gróf: A büntetőtörvény paragrafusai talán nem lehet a szerb radikálisokra hazaárulást rábizonyítani, de bizonyos, hogy a hazafias együttműködésre sem nyújtanak olyan garanciát, hogy hazafias magyar párt velük együtt mehetne. Ezek az urak a magyar állam elleni izgatással szereztek politikai pozíciójukat s választójogi reform azért kell nekik, hogy szélesebb alapon és nagyobb súlylyal folytathassák a maguk káros agitációját. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Ellentmondás balról.)

Batthyány Tivadar gróf: Igaz, hogy a választói jog a nemzetiségeket is több erőhöz juttatja, de sokkal nagyobb mértékben erősíti a magyarságot. (Ellenmondás a jobboldalon. Tetszés a balon.)

A Ház ezután áttért a napirendre s névszerinti szavazással elvetett három ellenzéki ellenindítványt.

Lukács László, a kereskedelemügyi minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be az államvasutak alkalmazottai részére létesítendő lakóházakról.

Fél kettőkor került a sor Mezössy sürgős interpellációjára.

Mezössy Béla sajnálja, hogy a miniszterelnök, akihez interpellációját intézi, nincs jelen. A horvát bán ellen intézett támadások dolgában interpellál. A horvát bán állása magas közjogi állás, amelynek viselőjén a vádak sokaságát tünni nem lehet. Tomicsék ellen pedig most olyan súlyos vádak hangzottak föl, amelyek azt a magas közjogi méltóságot sértik. Tomicséknak vagy teljesen tisztázni kell magát a vádak alól, vagy ott kell hagynia helyét. A Magyarország és Horvátország közötti viszony jóságát első sorban az biztosítja, ha Horvátországban jó közigazgatás teremt közmegelegedést, ennek azonban első feltétele, hogy a kormányzat élén álló bán egészen hivatásának szentelve magát s ne keressen a maga közjogi méltóságának befolyásával tantiémeket. Kérde a miniszterelnöket, tud-e a horvát bán ellen intézett hírlapi támadásokról s szándékozik-e odahatni, hogy a bán azokkal szemben a sajtóbírósnál keressen elégtételt. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek. Az ülés két óra előtt zárult.

Megőrült a bíróság előtt.

— Egy szerelmes asszony tragédiája. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi törvényszéken kedden délután páratlanul álló esemény történt. Egy hódmézvászárhelyi asszony, akit szándékos emberölés büntetével vádolt az ügyészség, tárgyalás közben erős, hiszterikuszerű rohamokat kapott, úgy hogy a tárgyalás folytatása lehetetlenné vált. A törvényszéki orvosok megvizsgálták az asszonyt és ha konstatálják rajta az örültséget, beszállítják a lipótmezei tébolydába.

Szigyártó Józsefné született Szép Mária jónévű hódmézvászárhelyi iparos felesége. Három gyermek anyja. Két évvel ezelőtt megismerkedett Varga János hódmézvászárhelyi bankhivatalnokkal, akivel szerelmi viszonyba lépett. A fiatalember ott hagyta a családját, nem törődött a rokonai megvetésével. Varga azt ígérte, hogy feleségül veszi. Multak a napok, multak a hónapok, a házasság azonban késett. A fiatal embert zaklatta a családja és mindjobban elhidegültek egymástól. A fiatalember megunt a liaisont és faképnél hagyta az asszonyt.

Ez végképpen elkésztette Szép Mária. A családi tüzhelyet, amelyből egy idegen férfi karjaiba omolva kionsont, szégyenkezett újból fölkeresni. Ledér életet élt. A társadalomból önkéntes számkivetésbe vonult, élt, küzdött a kedve szerint.

Ez év április 28-án fölkereste Varga Jánost, akivel volt még valami elszámolni valója. Amint a házba lépett, durva szitkolózással fogadták. Különösen a bankhivatalnok édesanyja, özvegy Varga Pálné mosta le róla a keresztvizet. Majd dulakodni kezdtek vele. Vargáné véresre karmolta az arcát és azután az utcára lökték. Az öregasszony oda is utána ment, megfenyegette. Szép Mária azt kiáltotta felé:

— A fiaddal akarok beszélni, semmi közöm hozzád, bestia!

A hangos szóváltásra a járó-kelők is csoportba verődtek. Hirtelen éles durranás hasított bele a levegőbe: megcsattant a megcsalt asszony revolverének ravasza. A kendője alatt rejtette a revolvert és az izgalomtól önkívületlen állapotban a levegőbe lőtt. Újabb szitkolózásokat hallott. Erre viszarohant Vargáék kapuja elé és azt kiáltotta a házba:

— Egy golyó még van benne, gyertek ki, de íthagyjátok a fogatok fehérit!

Varga Pálné bottal kirohant. Mielőtt megfenyithette volna Szép Mária, az rálőtt. Vargáné holtan bukott a földre.

Ezt az ügyet kezdte tárgyalni kedden a szegedi esküdtbíróság. Délután azonban olyan jelenet történt, amiért a tárgyalást bizonytalan időre elnapolták. Már délelőtt is föltűnt az asszony viselkedése. Ide-oda mozgolódott, folyton közbeszólt. Nem használt Hevessy Kálmán elnök többszörös figyelmeztetése sem. Varga János kihallgatása közben olyan magas fokra hágott az idegessége, hogy nekirohant a fiatalembernek. Alig lehetett lecsillapítani.

A délelőtt a vádlott és Varga János, Varga Pál, Varga Pálné és több szemtanu kihallgatásával telt el. Szép Mária szándékos emberölés büntetével vádolta az ügyészség.

Vargáék azt vallották, hogy a fiatalember folyton panaszkodott az asszony miatt. Amikor a családja korholta az asszonnyal való viszonya miatt, azt panaszoalta, hogy az levéllel fenyegeti. A merénylet előtt, szerintük, a botrányt Szép Mária provokálta.